

SÜMEG ÉS VIDÉKE

(SÜMEG-SZENT-GRÓT.)

TÁRSADALMI HETILAP.

A SÜMEGVIDÉKI GAZDAKÖR ÉS A SÜMEGI NÉPBANK HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik minden vasárnap.

HIRDETÉSEK: 2 hasábon hetente egyeztetési hirdetésnél 9 kr., többszöri hirdetésnél 7 kr. — Bélyegdíj 30 kr. Hirdetésok és díjak HORVÁT GÁBOR nyomdájára küldendők.

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő:	A lap szellemi részét illető közleményeket a szerkesztőséghez kérünk. Előfizetési pénzek Darnay Kálmánhoz, a kiadóhivatal főnökéhez küldendők. Kéziratokat nem küldünk vissza.
Egész évre	4 frt.	ELES KÁROLY.	
Fél évre	2 frt.	A kiadók nevében:	
Negyed évre	1 frt.	Lukonich Gábor dr. Bárdó György dr. Darnay Kálmán.	
Egyes szám ára 10 kr.			

Teendők a közönség érdekében.

Az előjárások kötelességeinek sorozatába sok olyan teendőnek rendszeres, pontos és szigorú végrehajtása tartozik, melyek a nagy közönség egészségügyét és anyagi érdekeit nagyon közelről érdeklik. A hivatása magaslatán álló előjáróság, amely fontos megbízását nem csupán kitüntetésnek tekinti, e teendők végrehajtását elsőrendű kötelességnek tartja. Hany előjáróság van azonban, mely nem is almodik arról, hogy bizony a törvények és rendeletek végrehajtása, melyek a közönségnek számos érdeket képviselik, az ő hivatása körébe tartozik.

Most, a nyár folyamán, alkalomszerűnek véljük, hogy néhány intézkedést az előjáróság figyelmébe ajánljuk s ezeknek szorgos és szigorú végrehajtását lelkére kössük.

E teendőknek egyike a helyi piac ellenőrzése. Lapunknak egyik híreben már föl hívtuk az előjáróság figyelmét az éretlen gyümölcs elközbására. Jónak látjuk, hogy újból föllevenitjük ezt az egészségügyi szempontból fontos kérdést, mely a közönség zsebében is meglehetősen érinti. Mert miért vásároljon a közönség saját pénzéért betegséget, s miért szorozza meg az éretlen gyümölcsért kiadott pénzt orvos-költséggel és patika számlával, mikor ezt az előjáróság közegeinek utasításával könnyen megakadályozhatja.

Ennél még fontosabb a városunkban fölös számmal virágzó (?) korezmák, vendéglők felügyelete, a mészárszkek, hentes-boltok szigorú ellenőrzése és pedig nem csupán egyszer-kétszer évenként, hanem hétről hétre. Ez üzletekben a különféle eszközök, edények tisztasága, egészséges friss húsnak kimérése, egészséges és jó ételek és italok kiszolgáltatása fontos közegészségügyi dolog. Ehhez járul, hogy a fertőtlenítést minden ponton megfelelő időközökben alkalmazzák, nehogy a fejlődő büztől a közönség valóságos undort és betegséget kapjon.

A közönség anyagi érdekeinek megóvására pedig elkerülhetetlenül szükséges, hogy a hatóság a fentszervezett üzletek, továbbá a sütők és kereskedők mérleget minél gyakrabban vizsgálat alá vesse. Már úgy van az, kérem, hogy a mi jó közönségünk a saját érdekeinek istápolásával bizony keveset törődik. Vajjon hány család van, ahol a kereskedőtől vett portékát, a mészárostól kivágott kilogramm húst vagy a sütőtől vásárolt kenyert, lisztet és mit mérlegre tesznek? Legfőleg szemmérték után itél a legtöbb háziasszony s ha kicsinyli a vásárolt portékát, hát kissé boszankodik, de hogy mérleget vegyen a kalmárok ellenőrzésére, arra vagy nem is gondol, vagy sajnálja érte kiadni pénzét, bár rövid idő múlva tőkéstől kamatostól visszatérülne ez. Ugyanebbe a kategóriába tartozik a

vendéglősök üvegeinek időkénti vizsgálata. Mert, kérem, az a tót megfujja a három deciliteres üveget két és fél decire s rá is éteti a mértékjelző vonalat és számot is, ha a megrendelő úgy parancsolja.

Méltóztassék ehinni, a kereskedők éppen nem osztják — vagy ha osztják is csupán csak elvben osztják, — hogy ők vannak a közönségért. Régi, de igaz közmondás: Minden szentnek maga felé hajlik a keze, s e tekintetben az üzletemberek bizony szentebbek a menyébi szenteknél is. Serteni nem akarunk, de úgy áll a dolog, hogy a foglalkozás minősége szinte beleneveli őket ebbe az önös életfíozofába. Egyébként a kinek nem inge, ne vegye magára.

Nehogy azonban előjáróink a teendők halmazától megrettenjenek, azért még csak egy kérdésre mutatunk rá: Ez a tűzrendőri vizsgálat.

Nalunk abban a szent meggyőződésben ringatóznak, hogy az éjjeli őrség kirendelésével nyugodtan alhatunk. Azért nem történt az egész nyár folyamán egyetlen egynél több tűzrendőri vizsgálat. Pedig nem egy udvar lehet, ahol tűzveszélyes mulasztások uralkodnak vagy az elrendelt oviintézkedéseknek nyomára sem akadunk. Mentsem Isten, hogy valami tűzi veszedelem leljen meg bennünket, de ha megtörténne: minő lelkiismerettel számolnának be önmaguknak a nagy közönségnek és különösen a kárvallottaknak mindazok, akiknek mulasztása a veszedelem előidőzésében részes lehet. A környékünkön itt-ott fölmerült tűzi veszedelmek csak kettőzött éberségre intenek.

Mindezek ellenőrzése egészen közelről érdekli a közönségnek életét, egészségét és pénzes tárcáját. Súlyos mulasztást követ el tehát az az előjáróság, mely éppen a közönségtől kapta megbízását, ha ebbeli kötelességeivel éppen nem törődik.

Városunkban e tekintetben alig alig történik valami, pedig a súlyos felelősség tudatában is cselekedni kellene az erre hivatott hatósági közegeknek.

Figyelemmel kiterjük, teljesítik-e az illetők e rendbeli kötelességeiket s ha az eddigi nem törődőseget, közönyt vagy érdeklényt tapasztaljuk, hát akkor cseppet se tessék csodálkozni, ha a mulasztásokat érdemük szerint méltányolva, megnyomjuk a tollat.

Tizenkét forintos buzaárak.

Tizenöt évvel ezelőtt, 1881-ben jegyezett a budapesti börze olyan magas buzaárakat, a minőket jegyez most. Ez időtől kezdve azután folytonosan csökkentek az árak, míg végre 1895-ben érték el a minimumot, a midőn az árak 6 frt. 80 krra csökkentek le. Nem csoda, ha e hosszú tizenöt év alatt a gazdaosztály eljutott a ketszegbeesésig, sőt nagyon sokan a tönk széléig, mert mező

gazdasági legfőbb terményüket, a buzát, semmivel sem lehet pótolni; itt-ott megterem a cukorrépa, cikória, len stb., melyek kárpótolják némileg a gazdát a buza alacsony ára esetén is, de országszerte a buza alacsony árát semmivel sem lehet pótolni. Most azután fellélegzene a gazdaközönség, ha volna, mit eladni; sajnos a magas buzaárakból valami igen nagy haszna a gazdának ez idén sincs, mert köztudomású, hogy országszerte nagyon kevés helyen kiélegítő a termés, legtöbb helyen azonban a közepesnek alig fele. Gyenge termésünk mellett azonban mégis valóságos szerencse a buzaárak ily nem is remélt mértékben való emelkedése, amennyiben a csaknem kétszeres árak mellett bevételeink semmi esetre sem fognak apadni.

Aligha vonja valaki kétségbe, hogy a buzaárak ily rohamos emelkedésének egyedüli oka a világ buzakészletének megapadása, s a csaknem világszerte mutatkozó igen silány termés. Már a múlt évben Indiának igen silány, Amerikának sem a legjobb termése volt s így már akkor előrelátható volt az árak emelkedése. Ez évben tudvalevőleg europaszerte silány a termés, s a többi világrészekben sem kielégítő az eredmény, s ezen körülményből kifolyólag emelkednek az árak, a mely emelkedés ha nem is lesz állandó, a minthogy a végtelenig nem is emelkedhetnek az árak, de biztosítanak legalább a rohamos visszaesés ellen. A buzakészletek oly módon megfognak jövő aratásig apadni, hogy felhalmozódás egy könnyen jó termés esetén sem fog ismét beállni s így csaknem bizonyosra vehető, hogy oly alacsony árakat, a minőket mostanában láttunk, vagy egyáltalán nem érünk meg többé, vagy csak a messze jövőben.

A jelenlegi magas árak arra biztatják a gazdát, hogy beleakasztva ekéjét földjébe, szántson fel minél többet s vessen el annyi buzát, amennyit csak lehet. Ez volna azonban a leghelytelenebb eljárás, mert ezáltal kizökkentené egyrészt gazdaságát egyenlő súlyából, másrészt pedig ha világszerte sokan cselekednének így, a beálló túlságos produkció következtében az árak ismét rohamosabban esnének. Vessünk be buzával csak akkora területet az idén is, mint a mekkorát bevetettünk eddig, de e területet azután készítsük elő úgy, hogy kedvező körülmények esetén a lehető legnagyobb termést nyerhessük.

A jövő termés biztosítására három irányban kell tevékenységét kifejtenünk — Neveztesen: talajunkat meg kell művelnünk a lehető legjobban, termőképességét fokozandó, el kell látnunk elegendő trágyával, végül a lehető legtisztább, legjobb minőségű vetőmagot kell alkalmaznunk.

A szántást illetőleg a következők jegyzendők meg. Ha a buzaárak repce, zabos

bükköny vagy más kevéssé lekerülő növény volt az előveteménye, annak tarlója mihamarabb s aképen feltörendő, hogy a gyommagvak ilyen módon a talajba kerüljen, mihamarabb kicsirázzanak. A sekély feltörést mely kevéssé száraz kövesse, mialtal nem csak a talaj porhanyul, de a kikelt gyomok is elpusztulnak. Vegül a vetést megelőzőleg egy hettel közepmely vetőszántást adjunk a talajnak.

A talajnak ily megművelése mellett a trágyázás igen fontos kérdés Nyáron istálló trágyát alkalmazni nem szokásos, de közvetlen buza alá nem is célszerű, mert magas legény-tartalmanal fogva a buza megdőlésére vezet; ezért szokás mindenkor az elővetemény pl. zabos bükköny alá trágyázni. Az újabb kísérletek azonban határozottan azt bizonyítják, hogy olyan talajokon is, amelyekben az elővetemény alátrágyázva volt, a szuperfoszfát lényegesen fokozza a termést. Bizonyos, hogy egy métermázsza szuperfoszfát legalább ugyanolyan mennyiségű termés-többletet ad, de az eseteknek legalább fele részében többször olyan súlyú termés több lehet. Fontos körülmény ez különösen ma, amikor a szuperfoszfát igen drága: $3\frac{1}{2}$ — $4\frac{1}{2}$ forint métermázsánként, ellenben a buza igen drága. Az alkalmazott szuperfoszfát ára legalább háromszorosan térül meg a mai árviszonyok mellett. Kat. holdánként 1 — $1\frac{1}{2}$ métermázsza szuperfoszfát alkalmazhatunk és pedig a vetőszántást előtt szórva azt el.

Kiváló gondot kell azutak fordítanunk a mag jószágára, csiraképeségére és tisztaságára. Oly vidéken, hol kevés a csapadék, legjobban ajánlható a tisztavideki, a bánsági buza vetőmagul, ellenben csapadékdús vidékeken nagyobb hozamot érünk el a piros magú német búzával. Köztudomású dolog, hogy a magválogatás is kedvező befolyással van a termés eredményre, mert is ne mulasszuk el időközönként magot cserélni. A picolás is fontos dolog, a melynek gyakorl. taban a magyar gazdák közönség különben eléggé benne van.

Ezek volna a szem előtt tartandók most az őszi vetés megkezdése előtt. A már kikelt buza további ápolásáról más alkalommal.

Ünnepi beszéd.

A sümegi iparos ifjúsági egyesület zászlószentelő ünnepén elmondotta: *Banfi Alajos*.

I.

Ezer éve múlt eggyel, hogy az isteni gondviselés hazát adott a magyarnak. A nemzetnek apraja, nagyja, szegénye és gazdagja, a nagyelmű tudós úgy, mint az egyszerű munkás tehetségének, szorgalmának egész erejével iparkodik azon, hogy az ezer évet élt haza javára minél hasznosabban munkálkodjék. És ha némelykor mégis az aggodalom és bánat érzelme vegyül örömnappalunk közé, ez csak abból fakad, mert keveseljük azt, amit tettünk, ahhoz képest, a mit tennünk lehetett és kellett volna? A tudat, hogy egyesülésben rejlik az erő, vezérelte a sümegi iparos ifjúság egyesületét, midőn elhatározta, hogy testületi zászlót szerez s annak felszentelését hazánk ünnepére, Szt. István napjára teszi.

S mi örömmel gyűltünk ma össze Istennek szent hajlékában, hogy részt vegyünk iparos testvéreink, barátaink ünnepén; mert a zászló, mely most már előttünk fölszentelve lobog, kötelességet hirdet és szent fogadást jelent, melyet a ki betölti, hazájának alapját erősíti, annak dicsőségét és nagyságát emeli.

Mi a zászló? Elveknak, eszméknek hirdetője. E nélkül nincs zászló, csak szöveddarab, üzleti tárgy, melynek értéke a kelme minőségétől, az összecsalítás kivételétől függ. Míg igaz elvek mellett még rongyaiban is magasatos lesz, melyet mindenki tisztelttel és kegyelettel vesz körül. Az ilyen zászló világitó torony, mely az élet nehéz útján irányt mutat. Ha nincs rajta egy betűnyi felírás, még akkor is lelkesedésre gyújt, tette szólít. Kezdetben a zászló nem voltak egyebek, mint egyszerű jel, mely a katonai csapatok számbantartására szolgált. Így a rómaiak történetében olvassuk, hogy Romulus alatt minden 25 embernek volt zászlója. Ez nem állott máshol, mint egy marok szénából, nagy hosszú nyelre tűzve. Később, midőn a római

nép nagy, hatalmas nemzetté fejlődött, a nyelre rézből öntött sas és sárkány került, mely példázni akarta a rómaiak bátorságát, másrészt pedig mindenekkel szembezálló, mindent elpusztító szörnyű haragját. Nagy Konstantin császár keresztet tűzetett a nyelre, mely alatt fét-rengő kigyót lehetett látni, ami a keresztény hitnek a pogányságon nyert győzedelmét ábrázolta. A magyarok legreggibb rokonainak, a hunoknak rottentó királya, Atilla, a turul madarat hordoztatta zászlója nyelén. Ez szintén a hősi bátorságot példázta. És így már a későbbi korban nemcsak az emberek megszámlálására, hanem arra is szolgált a zászló, hogy a támadóban szintugy, mint az ellenségben valami nagy gondolatot ébresszen, valami eszmét képviseljen, ne csupán tiszta jel legyen. Még ennél is nagyobb jelentőséget nyert a zászló az utóbbi századokban, midőn a nemzetek, országok, uralkodó házak saját színeikkel, címeikkel, a céhek foglalkozásuk jelvényével díszítették föl zászlójukat. Zászlót adtak át a katonának menyasszonyul, melyre élet-halált esküdjék; ezt tették a győzelem jelvé, melyet — ha az ellenség elrabol, a győzelmet rabolta el a küzdők kezéből; ezt tették végre a becsület legfélétebb kincsévé. S ugy is lett. Logodj Simon Szabács vára kapitánya, megesküdött az egerek és zászlójára, hogy inkább a zászló legyen szemfedele, még sem adja fel a várat a pogánynak.

És ugy tett, amint beszélt, mert az öszölövöldözött vára romjain s karfákkal kezében hunyt el és a becsülettel megvédett zászló szemfedele lett. Midőn 1456-ban a török erős sereggel ostromolta Nándorfehérvárat, történt, hogy egy ozmán már a vár falára tűzte a féholdat. Ezt nem nézhette hékén a hős Dugovits Titus, hanem a magyar zászló becsületéért birkózni kezdett az izmos törökkel, s midőn látta, hogy nem bír vele, magával együtt rántotta le a rettenetes mélységbe, s a győzelem mienk lón. A győzelem jele lett a magyar zászló akkor is, midőn Petneházy 1686. szept. 2-án Budavár falaira tűzte. Ily példákban látszik, hogy a zászlónak a legszebb, legmagasztosabb jelentősége van.

II.

A történelem tanúsága szerint minden korunk megvoltak irányadó eszméi, melyek körül a nemzetek reményeikkel, törekvéseikkel és erejükkel egyesültek. Ezek az eszmék virágzásukat szakában oly varázssal és hatalommal bírtak, hogy azokat, kik idejekorán hozzájuk csatlakoztak, előre viszik, fölemelik, az ellenállók pedig keresztül roboznak. Emléggöngy mindíg kötelességük volt az államoknak a kor útterejét megmutatni és éles szemmel fölismerni a jel-szavakat, melyeket a kor irlobogtára. Csak ha a világeszmét fölismerték, cselekvésüket ahhoz alkalmazták, számolhattak rá, hogy az emberiség közügyeinek itélőszékénél szavazatuk legyen. Mi a jelszó napjainkban? Van-e egyetlen a művelt névre igényt tartó ember, aki nem tudja? A villám és gőz bámulatos produktumai, a vasutak, a hajózás napról-napra fokozódó haladása, szóval: a közlekedés nagyszerűsége a vegyész műhelyek csodálatraméltó fölfedezései, a gépszet meglepő találmanya, a gyárak égbe nyuló magas kéményei hangosan hirdetik, hogy az ipar ama világeszme, ama középpont, melyben a nemzetek törekvései jelenleg egybefutnak. Egy szó hangzik a vásártereken, egy szó a mezőkön, egy a szárazon és vizen, egy a föld felett és föld alatt, és ezen szó: az ipar. Mi lehet ily körülmények között bármely nemzetnek és így a magyarnak is helyesebb és észszerűbb teendője, mint meghajolni a hatalom előtt, mely a világot igazgatja, mint ipar dolgában a külfölddel versenyre kelni, ezt felülmutatni. Igaz, mi harcias népek voltunk a 19-ik századig és csak a harcok vérzivatarai közt éltünk, nem csoda tehát, ha ügyesebbek voltunk az ősi kard forgatásában, mint a véső, kalapács kezelésében, a gőz felhasználásában. De ha hazánk dicsősége, nemzeti jólétünk, életrealóságunk kívánják, meg kell mutatnunk a világnak, hogy az ipar cserekoszoruját is megtudjuk érdemelni.

Hogy a magyarnak igen sok természetes esze van, hogy helyzetét fölfogja és a koral versenyt fússon, azt erősen hitte a legnagyobb magyar, Széchenyi István, midőn ama nevezetes jelszót mondá: *Magyarország nem volt, hanem lesz*. Tegyük hozzá: szellemi ereje és ipara által igen is lesz! Ha ez így van, ifju barátaim, akkor az ipart előhozdatani, minden egyes iparosnak pedig magát szakmájában tökéletesíteni oly hazafias kötelesség, mely alól csak az vonhatja ki magát, ki nemzete dicsőségéről és saját jóvoltáról és becsületéről megfeledkezik.

De elmondott szavaim után azt gondolhatná valaki, hogy az ipar egész becsé csak a korszerűségben rejlik. Oh nem! Az ipar fejlesztése minden időben elengedhetlen kötelességünk, mert oly hazának, mint a magyar, mely a természet annyi áldásával van fölrubázva. Mily gazdag vagy te, hazán! Isten a teremtés hajnalán kegyelme bölcsőségében ringatott téged, s ragyogó gyémántul adott a föld gyűrűjére. Gaz-

dag vagy, mint az édenkert, melybe az első ember helyeztetett; gazdag mint a jó anya, ki nek keblén mosolygó s egészséges gyermekek csüngenek. Hol van hazám, ki vedel mérközni merjen? Nincs-e aranyod, ezüstöd, vasad? Nincs-e gyapjad, bőröd, lened, kendered s ma holnap selymed is? Nincs-e fa erdeidben és közszen terjedelmes aknáidban? Nincsenek-e hasznos fűved, nincs-e ezer meg ezer terményed az ipar szolgálatára? Mindened, mindened bőségben — csak iparod ne legyen hát, mely által Isten emez áldásait megköszönd és önjavadra kamatoztatni siess? Hisz ez annyi volna, mint bottal birni és rá nem támaszkodni, rakkott gyümölcsfa alatt állni, arról nem szakítani, mikor éhezünk. Nemzeti kötelesség emélfogva mindazon anyagot földolgozni, melyet édes hazánk anyai kezéből nyerünk, már azért is, hogy a mienknek mi vegyük hasznát. És ez értelemben véve minden iparos a nemzet szorgalmas méhe is egyszersmind, mert földolgozván a honi terményt, hazájának kaptárába takarítja be ama filléreket, melyek idegen árukért külföldre vándorolhatnak.

A nemzet filléréivel pedig gazdálkodni kell, kedves ifjak és tisztelt polgártársak, mert senkinek sincs azokra oly nagy szüksége, mint a nagy nemzet fának, mely amaz apró cseppkekből veszen táplálékot és növekedést, melyet verejtékező homlokunk hullat gyökereire. Mi természetesebb tehát, mint szorgalom és munkásság által közreműködni hazánk fölvirágzására! — Sőt többet is kell tennünk! E haza gyakran áldozatot is vár az ő hű gyermekeitől. Vannak nemzeti célok és vállalatok, melyek fényt lüntenek úgy az egészre, mint annak minden egyes tagjára. Vannak ismét nemzeti viharok, melynek villámai minden egyest sújtanak és megbőntetnek. Ilyenkor ha két köpenyem van, egyik a hazáé; ha egy van — és a haza fedezetlen áll — az az egy is az övé mert — (mit mindonikünk mélyen érez), neki joga van nemcsak arra, hogy őt szeressük, hanem arra is, hogy jobban szeressük mint ön magunkat. Nekünk lehet szenvednünk és meghalnunk, de neki nem szabad szenvedni és meghalni sola!

Midőn tehát a költővel felkiáltunk: *Est a haurisce iustitiam*, mondjuk szívünk mélyéből hozzá: *Unádoti* hazánk mindörökké éljen.

III.

Az ipar nemcsak kincset termel a hazának, melyet vásárba vihetünk, hanem annál sokkal becsesebbet és drágábbat is, a közszellemet és egyetértést a haza polgárainak tekintélyes osztályában, az iparosokéban. Mily kincs ez, igen értékes fejezi ki ama régi bölcs mondás, mely az tartja, hogy egyösszég által a legkisebb ügyek is növekednek, egyenetlenség következtében a legnagyobbak is megbuknak. Van-e az egyenlőségnek alkalmasabb eszköze mint a helyzet egyenlőség, a foglalkozás és érdekek ugyanazonos-sága? Van-e alkalmasabb tanyája az eszmecsere-nek, kölcsönös felvilágosításnak s az ebből erő- közös egyetértésnek, mint a műhelyek, gyárak s kitérőleg az egyesületek?

Nincs és ezt legfényesebben az az örvendetes körülmény, hogy most — midőn a céhrendszer megszűnt, mégis egyesülve látjuk azokat, kiket az ipar egyesített, hasonlóan a fa leveleihez, melyek annál szebben borulnak össze, minél egyformábbak. Hála az égnek, a magyar még elmondhatja magáról, hogy ép testben ép elmével bír. Hála az égnek, még vannak izmos derék férfaink, még vannak ifjak, kik bennünket az ősökre emlékeztetnek. Hála az égnek: még igaz a költő szava: *Csak sást nemsenek a sasok s nem szül gyáva nyulat Nubia párdüca*. S hogy ez így legyen ezután is, ebben egyik főteendő az ipar, melynek szárnyai alatt erős, munkadezett népe növekedik a hazának.

A harc és béke óráját a nemzetek Istené igazgatja, s mi nem vagyunk képesek megmondani, melyik percben riad a tárogató, mely a nemzet virágát a csaták mezejére szóltja, de bármikor történjék is az, a magyar mindég méltó lesz önmagához s bizalommal töltheti el ama gondolat, hogy míg a falvakról vasmarku katonák állnak sorba, az ipar műhelyeiből erős, de egyszersmind értelmes hajnokokat fog nyerni a közügy; azért elbizakodva nem, de résen állani akarunk és tudunk.

Ha még ezekhez hozzáteszem, hogy az iparos osztály a törvénynek és a törvényes szabadságnak minden időben legfőbb őre és tisztelője volt, s ha hozzáteszem, hogy iparosaink azok, kikről minket a külföld ismerni és becsülni tanult; ha hozzá teszem, hogy az iparos osztály az, mely ugyszólván legtöbbször fáradsággal keresve kenyerét, még is oly forrón szereti hazáját, mint bárki más: ugy hiszem, eleget mondottam mindonkinek arra nézve, hogy az ipar nagyszerű becsét honfiai szempontból is elismerje, azon osztály előtt pedig, mely a hazai ipart képviseli, tisztelttel hajoljon meg. És most üdvözöllek benneteket, kedves tagtársak, nemesen érző ifjúsága a sümegi iparos egyesületnek, üdvözöllek benneteket a pályán, melyen az egyház áldása

nyugszik, a haza annyi szép reménye csügg; s mely minden kivelt gondolkozásu hazafi becsületét, tiszteletét vitva ki. Kell-e még szó hogy az ifju lelkek lángot vessenek? kell-e szó, hogy a szivekben a hivatás érzelmé ebredjen? Kell-e szó, hogy szent határozat fogadjon még elmétekben: a becsület iparnak élni és halni? — Nem és nem; hiszen a sugárzó arcokról olvasom le a nemes elhatározást föltekintvén a lobogóra, melyen első szent királyunk képe ragyog, hogy az ő apostoli vallásos buzgalma, lángoló hazaszeretete s fáradtságát nem ismerő törhetetlen munkássága lesz a ti vezérő szellemetek, hogy e szellem fonja egybe mindenkor a ti sziveteket, lelketeket. Ez erőssé és virágzóvá teszi az egyesületet, melynek lobogóján szent István alakja tündöklök, zálogául annak a szent fogadalomnak, hogy az egyesület mindenha az ő szellemében él és munkálkodik.

Fogadják tehát e zászlót dicső első királyunk szent István ünnepén, mint sólyom-szárnyat az erény és munka végtelen mezejében, mint eleven oszlopot, melyre az egység és szeretetnek örökzöld repkényét fogják fűzni.

Fogadják e zászlót, mint egy szárnyas igót, melyet szent István képe hirdet: legyetek vallásosak, legyetek hí magyarok, legyetek fáradhatatlan iparosok, legyetek becsületos emberek. Fogadják e zászlót, mint az ifjuság menyasszonyát, melynek hűséggel és szeretettel tartoznak. Mintán Sümeg lelkes hölgyei, koszorús leányai megkoszorúzták virággal, koszorúzzuk meg jelmonddal is: *A munka nemest!* Koszorúzzuk meg egyszersmind eme fogadalommal: Hívek akarunk lenni munkában és erkölcsben az egyesület szabályaihoz, erényeihez és az ipar becsületéhez! Becsületére akarunk válni a hazának és önmagunknak; becsületére a nemes városnak, mely bennünket szerető keblén táplál! Adja Isten, úgy legyen! Ezek szem előtt tartásával meglehetnek győződve, hogy a merre a lobogó leng, ezer ajk utána zeng: *Isten áldja, áldja meg a tisztes ipart!*

Sümeg költségelirányzata 1898-ra.

a) Bevételek: Pénzmaradék 1896 ról 249 frt 28 kr., községi pótlék határból 4573 frt 69 kr., földbér határból 258 frt 90 kr., lakásbérből 120 frt., piaci helypénzből 100 frt., vagyonid bérből 18 frt. vágatás díjaiból 150 frt., meszkemence bérletéből 725 frt. kavicsbánya béréből 80 frt., homokbányabérből 80 frt., regale váltás kamataiból 744 frt. 74 kr. vadászhat béréből 466 frt., 400 frt. tőkének 6% o. kamata 24 frt., alapítványok kezeléséért 186 frt. 64 kr., tandíjakból 710 frt., vegre-hajásból 100 frt. erdei faeladásból 3600 frt., földbérékből 680 frt., ipariskolai segély 200 frt., rendkívüliekből 600 frt., téglagyári jövedelem 800 frt., pasztorok fizetése címén befolyó termények értéke 1000 frt., összesen: 15558 frt. 25 kr.

b) Kiadás: Állami adóra 1200 frt., törvényhatósági pótdobba 89 frt., törvényhatósági utadobba 92 frt., illetek egyenértéki adóba 60 frt., iparkamarai illetéke 10 frt., jegyzői nyugdíjba 20 frt., elemi iskolára 5804 frt., ipariskolára 700 frt., adósságok kamataira 1450 frt., irodaszerekre 300 frt., erdei kiadás 1721 frt. 71 kr. uccak világítására 300 frt., épületek fönntartására, gazdaságra 300 frt., tisztviselők és szolgák fizetésére 3342 frt. 91 kr., szolgák ruházatára 335 frt., lelenckéjapótlására 618 frt., állami ut. fentartásához évi hozzájárulás, 64 frt., realiskolai hozzájárulás 1446 frt. 20 kr., rendkívüliekre 1000 frt. községi függő adósságok törlesztésére (3600 frtból) 2000 frt., pasztorok fizetésére 1000 frt. összesen 22152 frt. 82 kr.

E szerint a deficit 6594 frt. 57 kr. Ennek fődőzése a f. hó 15-én tartott rendes közgyűlés 34,2% községi pótdótot állapított meg.

Adakozások.

Szeged Rozália hainvainak athelyezésére és a síremlék létesítésére befolyt.

Gyömörey Adel (Z. Gógánfa) 28. számú gyűjtőívén: Gyömörey Adel, Szücs Zsigmond 2—2 frt., Gyömörey Vince, Külléy József, Zathurecky Zsigmond 1—1 frt., összesen 7 frt. Wamoscher József (Pusztá-Bród) 5 frt., Dr. Weisz Albertné (Kaposvár) 2 frt.

Összesen 14 frt. — kr.

Kimutatott gyűjtés 136 frt. 55 kr.

Főösszeg 150 frt. 55 kr.

Sümegen, 1897. szeptember 21-én.

Darnay Kálmán
pécztáros.

H I R E K.

— **A király születésnapja.** Városunkban a köz- és magánépületeken lobogó zászlók jelen tettek augusztus 18-án ő fellegének születés napját. Reggel 9 órakor a plebánia templomban Mild Mihály prépost plebános, hálaadó istentiszteletet mondott. Ezen az összes hivatalok testületileg jelentek meg, ott voltak a tantestületek itthon időző tagjai, s különösen igen szép számu intelligens női közönség. Mise alatt az egyházi énekek sorában *A királyért* címűt adták elő, majd a mise végén a *Himnuszok* hazafias és vallásos érzelműt áthatót gyönyörű dallama szárnyalt a magyarok Istenének trónusához, egyesülve millió és millió magyarnak hő imájával, hogy áradjon égi áldás a király fölkezt föjére, a magyarok inádot hazájára.

— **Zászlószentelés.** A magyarnak szívében élő örök hála és kegyelet első király a szent István iránt folyó hó 20-án lobogódiszba vonta városunkat is. Ezt a nemzeti ünnepet egyuttal saját ünnepévé is aratta a sümegi ifjusági egyesület, melyet 1894-ben Bánfi Alajos és lapunk szerkesztője szervezett és e napon szentelte föl díszes fehér selyem zászlóját. Az ünnepély reggel 8 órakor kezdődött, midőn az ifjuság és koszorus lányok díszes menete Eitner Zsigmondné zászlóánya lakása elő vonult. Most küldöttséget menesztettek a zászló anyáért, aki megérkezve, az imponzáns menet a tapolecai, keszthelyi és zalaegerszegi társaságok, a sümegi polgári önképzőkör és a város közönségének nagy számu kíséretében a Rákóczy induló hangjainál a plebánia templomba vonult. Most Mild Mihály prépost plebános ünnepi misét mondott. Ez alatt Kocsis Károly karmester vezetés alatt az ifjuságnak nagy számból álló vegyeskara. *Aho! vagy magyarok* kezdetű régi éneket adta elő szent Istvánról. Ez a kesergő kuruc nótákra emlékeztető egyházi ének, a kar remek előadásban valósággal lebíncselte a templomot zsufolásig megtöltö a közönséget. Evangélium után Vida János káplán nagyhatalmu predikációt tartott, különösen lelkeire kötvén az ünnepelő egyesületnek a vallásosságát és munkaszeretetet Offerorium alatt és urfelmutatás után Bükkel János adott elő füvelőn két pompás darabot. Az ő igazi művészi játéka, Nógrádi Jenő megfelelő orgonakíséretével méltó része volt az ünnepi emelkedett hangulatnak. Misa után Mild Mihály prépost megáldotta a zászlót. Ő verte bele az első szöveget, utána Eitner Zsigmondné, majd Vida János káplán, Eitner Jenő az egyesület elnöke és Darnay Kálmán a vöröskereszt-egyesület elnöke szegbeverése következett. Ezzel az ünnepély egyházi része vége ért. Most a menet a Ramassetter-térre vonult, hol a magas árbocon lobogó nemzeti zászló alatt állott a szónoki emelvény. A téren állhelyezkedve, miután az egész képet lefotografálták, a dalosok a Himnuszot adták elő Eitner Jenő az ifjuság egyesületének elnöke az emelvényre lépet s ifju szíve hevéből fakadó lelkes beszéddel nyitotta meg az ünnepély részét, melleg köszönetet mondva Eitner Zsigmondné zászlóányának, az ünnepélyen megjelent vidéki egyesületeknek és a nagyközönség, mely nemcsak az ünnepélyt tisztelte meg, hanem a zászló beszerzését is lehetővé tette. Az éljenezés után Bánfi Alajos mondta el lapunk más helyén közölt beszédét. A benne foglalt magvas gondolatokat és nemes érzelmeket véssé örökre elméjébe és szívébe az ifjuság s akkor az egyesület élni és virágozni fog. A beszéd után a szöveg beverése tovább folytatódott s a csak a déli 12 órakor ért végett. Egy órakor a polgári körben társasbéd volt. A tágas helyiséget egészen betöltötte a közönség. Az itt uralkodó lelkes hangulatot csupán egy incidens zavarta meg fiatalos erővel. Tudósításunk összhangját nem akarjuk ezzel zavarni, azért vele más helyütt foglalkozunk. Délután a vöröskeresztben tekező verseny, este pedig tánc volt. A bekövetkezett rossz idő sem a lelkes hangulatra sem a látogatottságra nem gyakorolt befolyást. — Megemlítjük, hogy a zászló nagy és szép kivitelű. Egyik oldalán szent István képe, a másikon pedig két egybetett kéz van himezve. A zászlót Eitner Zsigmondné drágaselyemszalaggal díszítette föl, melyen e felirás aranyhímzéssel: *A sümegi ifvos ifjusági egyesületnek* — Eitner Zsigmondné, végül teljes elismeréssel adozunk Kocsis Károly karmesternek, aki a nagyszámu daloskör betanításával igen fáradtságos és tiszteletreméltó munkát végzett.

— **Személyi hír.** Id. Szinyey József kirtanácsos, a magyar nemzeti muzeum hirlaplönyvtárának igazgatója, az országos ismert Szinyey bácsi Darnay Kálmán látogatására f. hó 21-én Sümegre érkezett. Itt üdözése alatt járta be

a váromokat és a Darnay muzeumát, továbbá Kisfaludy Sándor szobrát nagy érdeklődéssel szemlélte meg.

— **Eljegyzés.** Janisch Alajos sümegi adótiszt, tart. honv. hadnagy f. hó 15-én jegyet váltott Vértessy Iván ügyvéd és földbírtokos költves leányával, Jenny kiasszonnyal N. Görbő.

— **Tandijmentesség az ismétli iskolában.** A vallás- és közoktatásügyi minisztor a következő rendeletet adta ki: Az elemi népiskolai tanítás sikerének biztosítása céljából az ismétli oktatást minden módon könnyíteni óhajtván, evégből elrendelem, hogy az állami és az államilag segélyezett községi elemi iskolákkal kapcsolatos ismétli iskolákat is, teljes tandijmentesség, telát ingyenes oktatás legyen.

— **Kinevezés Vármegyénk főispánja.** Janikovich László gr. dr. Bárdi Ferenc dr. kir. közjegyzőjelöltet árvasszéki ülnökké nevezte ki. — Mintán Bárdi Ferenc dr. ki. új állását azonnal el kellett foglalnia, lapunk utján mond ismerőseinek szíves istenhözadót.

— **Városi gyűlés** Sümeg képviselőtestületét folyó hó 15-re gyűlésre hívták össze. A gyűlésnek főtárgya a jövő évi költségvetés megállapítása volt. Sajnos, a városatyák e rendkívül fontos ügy tárgyalása iránt oly rideg érzéketlenséget tanúsítottak, minőt alig volt alkalomunk tapasztalni. Már-már szétakartak oszolni, midőn pár megérkező városatyá — vagy felőrai várakozás után — lehetővé tette, hogy e rendes közgyűlést megtartsák. A mult ülés jegyzőkönyvének felolvasása után Malomsoky János jegyző előterjesztette a költségelirányzatot. Ehhez alaposabban Pozsonyi József szólott hozzá, rámutatva első sorban a rendkívül fölszaporított pó lékhátraléokra, mely nemcsak a községi háztartás fennakadását, hanem a szegényebb néposztálynak az adók összehalmozódásával járó súlyos megterhelését is fogja eredményezni. Majd megróttá, hogy az alapok pótolását az előjáróság évről-évre halogatja, bár ezt a képviselőtestület oltatározta. Az előirányzathoz az adósságok törlesztésére fölvett 1000 frtot most is törlötte a gyűlés, azonban Pozsonyi József felszólalása értelmében 2000 frtot iktatott be a függő adósságok pótolására. Az előirányzatot lapunk más helyén közöljük. A tárgyalás folyamán két kegyeletet indítványt fogadtak el. Epstein Vilmos megemlékezőve Ramassetter Vince örök érdeméről, indítványozta, hogy a Ramassetter szobor-alapra évenként bizonyos összeget vegyennek föl a költségvetésbe. Ennek kapcsán Pozsonyi József fölemlítte, hogy egy régebbi határozat évi 200 frtot rendelt e célra, de nem hajtották végre. A gyűlés kimondotta, hogy a határozat végrehajtandó s a kétszáz forint a költségvetésbe fölveendő. Szakmáry József o tárggyal kapcsolatban ajánlotta, hogy a tanácsterom számára Ramassetter arcoképét festessék meg a város, annál is inkább, mert o t régen meg kellett volna tenni. A gyűlés ez indítványt is, melyet lapunkban már mi is párszor fölemlítettünk, egyhangu lelkesedéssel elfogadta s kivitelét az előjáróságra bizta. Mintán Anda Pál prágai illetőségűt a község kötelekésbe fölvették, a gyéren látogatott gyűlés véget ért.

— **Keszthely** képviselőtestülete augusztus 14-én tartotta rendes özi közgyűlését. Ezen első sorban elfogadták a jövő évi költségvetést, a deficit fődőzésére 40% községi adót szavazván meg. A második kisdedovő felállítás tárgyában kiküldött bizottság jelentését elfogadták s a szükséges helyiség bérbévetelére az előjáróságot utasították. A keszthelyi tapolecai vasútra 8000 frt névértékű törzsrésztény vételel határozta el a közgyűlés. A város csatornázására vonatkozólag utasították az előjáróságot, hogy szakértő mérnökkel értekezzenek s előjárásról tegyen jelentést.

— **Tüzei.** Vidékünkön hol itt, hol ott röhben föl a vörös kakas. Nyomában pusztulás és siralom kél. Így Pálfa vasárnap este két, hét-főn délelőt pedig Karakón három ház esett a lángok martalékául. A veszedelem annál lejutóbb, mert így aratás után az emberi szorgalomnak veritékkel szerzett gyümölcse is elhanyagvad s a kárvalottak aggódó szemmel néznek a tél nyomorúságai elé.

— **A legszebb látványosság Magyarországon** ez időszerint a Budapest székesfővárosban a „Feszty-féle magyar körképtársaság“ városligeti palotájában kiállított „Krisztus a keresztfán és Jeruzsálem“ című óriási körkép, melynek megtekintését méltán ajánljuk a fővárosba ránduló olvasó közönségünk figyelmébe. A helőp díj ugyanannyi, mint a mult évben ugyanott kiállított „Magyarok bejövetele“ körkép megtekintésénél volt: személyenkint 50 kr. — csoportos és előre jelzett látogatási 30 kr.

— **Donkvizostfiada.** M. nt értesítünk, a sümegi iparos ifjuság társasbédjének ünnepi hangulatát az egész közönséget megróttáztató diszonanciával zavarta meg Balács József ságyártó. Ez az ő zagyalékos dikcióál a donkvizostti nekirugaszkodással keverte bel a munkát. Én e banketten nekem szent körül nények miatt nem jelenhettem meg, így nem volt módöm, hogy

Értelenségeit ott nyomban, kellő módon vissza-
utasítam. Teszem azt tehát e helyütt egész
röviden, mert olvasóközönségünket és lapunkat
sokkal többre becsülöm, mintsem a Rozinántén
begyeskedő lovag szel-nalomharcra ellen a tintát
tovább is pazaroljam. Kötelességem azonban az
ünnepélytartó egyesület érdekében is nyilvános-
ságra hozni, hogy az egyesület elnöke és jegyzője
nyomban kijelentették, hogy a felszólalásban részük
nincs és azt helytelenítik.

— **Mennyi ékszere volt egy római patricius
hölgynek?** Hogy a hölgyek már a régi ókorban
is szerették magukat ékszerekkel feldíszíteni,
annak érdekes bizonyítéka az az urna-sír, mely e
lét folyamán került Darnay Kálmán sümegi
muzeumba s érdekességénél fogva egyik kiváló
darabja az ő gazdag gyűjteményének is. Az urna
az eddig ismerteknek egyik legnagyobbika és
legbecesebbike s nem kevesebb mint 886 darab
ékszer- és gyöngymellékletet tartalmaz. Az urna
a római császárság fénykorából való, erre valla-
nak a művésziesen díszített bronzékszerek. Való-
színűleg egyetlen egy hölgy tetemének befogadá-
sára szolgált. Legalább a csekély hammaradvány
kizárja azt, hogy az urna több tetem hamvát
is magába zárta volna. Mellékletei következők:
Egy igen szépen díszített hatalmas bronztű, két
a felső kar ékítésére szolgáló díszített karperec,
12 darab kisebb bronzkarika. A római nők lepel-
szerű ruhájának szegélyezésére és ékesítésére
csírral ellátott fölvarrható bronzpitykék szolgáltak.
Ilyen 285 darab van az urnában. A mellékleteke
586 darab felfűzött fehér ékgyöngy egészíti ki.
Ez elefáncszínű gyöngyök előkelő izlésre
mutatnak és teljesen elűntek a barbár sírokban
lett ezerszínű gyöngyfüzéréktől. Hogy az urna
valami patricius hölgyé volt, arra vall az a mű-
beccsel bíró bronzlámpa is, mely a sír közvetlen
közelségében fektült s csakis előkelőknél és a leg-
ritkább mellékletek gyanánt szerepelt. Az urna
sírnak megtekintését ajánljuk olvasóink figyel-
mébe, mert fogalmat nyújt a patricius hölgyek
fényűzéséről.

— **A „Könyves Kálmán“** irod. és könyvke-
reskedési r. t. kiadásában megjelenő „Vasárnapi
Lapok“ e heti száma oly díszes kiállításban
jelent meg, milyent még Magyarországon, folyó-
iratban, tipografia nem produkált. 6 iv terjedele-
ben ismerteti József királyi herceget és fenséges
családját, jobbra oly eredeti felvételekben, melyek
még eddig sehol meg nem jelentek. Csak egy
pár képet említnék itt föl abból a 100-on felül
lévő reprodukcióiból, mely a folyóirat o számát
díszíti a királyi hercegi ebédlőt a mint a katonás
sorban álló szolgáloményzet a fenséges családót
a terített asztalhoz várja, a díszfogatok felvonu-
lását, mert a kiadott parancs szerint ma kiko-
csizásra mennek a királyi hercegek Alesuthot, a
parkkal, a tóval a mint a fenséges család rajta
csolnakázik, az alesutli játékeret, a László-
omléket, a finnei villát; József királyi herceget
a cigányok közt, tüzoltóival tüzoltó egyenruhában,
nyugalmas kert olvasásban fenséges nejevel, a
Hortobágyon; egész katonai pályáját bemutató
képek között ott találjuk mint főtisztot, mint
parancsnokot; 3 esataképet, a mint az útköze-
teket intézi stb. stb. A szöveget irodalmunk
olyan hivatott képviselői írták a folyóiratba, mint
Vértési Arnold i Ábrányi Kornél, Salamon Ödön
Prém József, Rudnyásky Gyula, Strausz Adolf,
dr. Pap Zoltán, Gyarmati Zsigáné stb. mind-

annyian József király hercegről irván a legkü-
lönb zőbb felfogásban; mint katonáról a honvéd
tisztikar egyik kiváló jelese ad hű és szakzerű
képet a füzetben. A Vasárnapi Lapok e száma
felhasználta az alkalmat arra is, hogy a népszerű
magyar királyi herceget minden oldalról beru-
tassa, s hű képet adjon a tevékeny királyi herceg
működéséről. A vállalat azt igéri, hogy e száma-
hoz hasonló színvonalon kívánja a Vasárnapi
Lapokat megtartani, a mit ha bevált, bizonyára
nem fog siker nélkül versenyezni a külföldről
beözönlő képes folyóiratokkal.

1829 sz 1897

Árverési hirdetés kivonat.

A sümegi kir. járásbiróság mint telek-
könyvi hatóság közhirre teszi hogy Szlovak
József végrehajthatónak Léránt Bódi végre-
hajrást szenvedett ellen 35 frt. tőke követe-
lés és járuléka iránti végrehajtsági ügyeben
az árverést a sümegi kir. járásbiróság te-
rület-n levő az óhídi 93 sz. tjkvben Léránt
Mári Pranger Jánosné, Léránt Bódi Géza
és Izidor tulajdonaul felvett A $\frac{1}{2}$ sor
209 hrsz. ingatlanra 10 frt; a 3 sor 318
hrsz. ingatlanra 24 frt; a 830 sz. tjkvben $\frac{1}{2}$
részben Léránt Mária Pranger Jánosné, Lér-
ánt Bódi, Géza és Izidor, $\frac{1}{2}$ részben Csik
Anna özv. Léránt Jánosné tulajdonaul fel-
vett A $\frac{1}{2}$ sor 207 hrsz. 100b házsz. ingat-
lanra 400 frt, az 509 sz. tjkvben, $\frac{1}{2}$ rész-
ben özv. Léránt Jánosné Csik Anna, $\frac{1}{2}$
részben Léránt Mária Pranger Jánosné, Lér-
ánt Bódi, Géza és Izidor tulajdonaul felvett
A $\frac{1}{2}$ sor 610 hrsz ingatlanra 98 frt; a

829 sz. tjkvben $\frac{1}{2}$ részben Séllei Vendelné
Hosszu Katalin, $\frac{1}{2}$ részben Csik Anna özv.
Léránt Jánosné, $\frac{1}{2}$ részben Léránt Mária
Pranger Jánosné, Léránt Bódi, Géza és Izidor
tulajdonaul felvett A 10. 20 hrsz. 22 frt.
a 21 sz. tjkvben Léránt Mária Pranger
Jánosné, Léránt Bódi, Géza és Izidor tulaj-
donaul felvett A $\frac{1}{2}$ sor 894 hrsz. ingat-
lanra 64 frt, 3 sor 915 hrsz. ingatlanra 50
frt, a 4 sor 935 hrsz. ingatlanra 28 frtban,
ezennel megálapított kikiáltási árban az
árverést elrendelte és hogy a fentebb meg-
jelölt ingatlanra az **1897 évi október hó
8 napján** delelőtti 10 órakor Óhíd közseg
házaul megtartando nyilvános árverésen a
megálapított kikiáltási áron alól is el-
adatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az
ingatlanok becsáranak 10%-át vagyis 1 frt 2 frt
40 kr, 40 frt, 9 frt 80 kr, 2 frt 20 kr,
6 frt 40 kr, 5 frt, 2 frt 40 krt. készpénzben
vagy az 1881. 60 tc 42. §-ában jelzett
árfolyammal számított es az 1881 évi
november hó 1 én 3333. sz. a. kelt im.
rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes
ertekpapírban a kiküldött kezéhez letenni
avagy az 1881. 61 tc 170 §-a értelmében
a bánatpénznek a bíróságnál előleges el-
helyezéséről kiállított szabályszerű elismer-
vénye átszolgáltatni.

Kir. járásbiróság mint telekkönyvi ha-
óság Sümegen 1897 évi majus. hó 9-ik
napján **Szerdahely** kir. aljbró.

Dr. Kóródi S.

egyetemi orvostudor, fogorvos
Budapestről.

Tartózkodik: augusztus végeig

Sümegen, a „Korona“ szállóban.

Angol- és amerikai műfogak, rágás és beszélésre alkalmas. Fog- és
gyökér húzás fájdalom nélkül Igen tartós fogtömés. Fogkorona. Fogfehérítés.
Fogköeltávolítás. Szabálytalan állásu fogak kijavitása.

Több évi jótállás.

Mérsékelt ár.

FELHÍVÁS!

Bankok, takarekpénztárak, részvénytársaságok, egyletek, szövetkezetek, iparvállalatok, kereske-
dők, iroda-tulajdonosok és magánosok sziveskedjenek

betörés elleni biztosításukat

a Hazai általános biztosítási részvény-társaságnál V., Dorottya-utca 7. sz.

feladni, ahol a legelőnyösebb feltételek és legkedvezőbb díjtételek mellett köttetnek azok meg.

Bővebb fölvilágosításokat és prospektusokat szivesen ad

Epstein Ödön, Sümegen.